

Stációk

Égiháború

*„Nincs egy árva fűszál a tors közt kelőben,
Nincs tenyérenyi zöld hely nagy határ mezőben...”*

Ezekről az alacsony székekről alig tudok föl-kászálódni!

Melegem van, izzadok. Nagy a hőség, rekkenő, pokoli; kánikula, forróság; éget, tűz a nap; aszály pusztít, szárazság. A busz izzik, nyelvelve itt is a kuvasz, kicsit eljátszom ezzel az abszurd képpel. Csöpög, folyik, patakzik, dől rólam a verejték, csípi a szemem, a szemüvegem minduntalan lecsúszik, a pólóm háta egy víz, csupa csata. Mindenem ragad, alig tudok föltápászkodni az ülésről. Hogy bírt a nagymama állandóan azon a kisszéken kuporogni?!

A Duna vizére vágyom; a Duna hűvösen lágy, selymes, simogató, ringató, élő, mozduló, eleven, szóló, beszélő vizére. Szeretném hűvös, csúszós iszapjába süllyesztetni a lábamat, szeretném érezni, megfogni, megölelni vízszagú levegőjét, szeretném látni, simogatni szikkadt partját, visszaültetni elpusztított sűrűjét, éppé varázsolni a parti erdő kivágott fáinak meredező csonkjait, hallani a telepi asszonyok jellemző, néha rémes, néha kedvesen keresett beszédét, figyelni, ahogy talpig bebugyolálva előbukkannak a bokrok közül, kezükben feketefoltos, ütött-kopott szedresvödör. Olyan csúf, ronda, agyonhasznált nejlönvödrök csak a Dunán vannak. Rengeteg a szúnyog, szeder meg egyre kevesebb, az erdő nem a régi, egyre csak ritkul, az ártér évről évre változik, és nagyon lassan nőnek a fák.

Zomborban a Duna Apatinhoz tartozott. Ez is abszurd kép, de igaz, otthonos, és az enyém. Nálunk Kanális volt és akác, az udvarban kút, a kertben ciszterna, a pincében zúgó hidrofor; nálunk a kenyérnek haja volt, a dinnyének héja.

Cserhájú, zöldbélű, sárgabélű, ananász-, kantalu, cukordinnye, sárgadinnye, karácsonyi dinnye; görögdinnye. Érdekes! A görögdinnye csak görög volt, más nevére nem emlékszem.

Az apám jókedvében, tréfából tárgyesetben gyakran legörgözte lelezve, mennyire izgul, jó lesz-e, nem volt-e kidobott pénz. Amíg nem engedték dolgozni, nálunk majdnem minden a pénz körül forgott.

Sose lékeltettük, és sose a kútban hűtöttük a dinnyét. Kiskéssel ettük, a héját kikapartuk, és szent meggyőződéssel vallottuk, hogy minél nagyobb, annál édesebb.

Forróság, a dinnye hegyekben áll, darazsak döngnek lomhán röpködve, tele van velük a piac, sok a légy, láрма, zsidongás, ragacsos piszok, szemét. Az apám nézi, szemléli, vizsgálja, méricskéli, saccolja a dinnyét, aztán kopogtatni kezdi. Vannak más praktikai is, például, ha csavart szárú, nem veszi meg, mert megfordították az indáján.

Dinnyét csak és kizárólag hűvösen, pincehidegen lehet enni. Nem szeretek a pincébe menni, nem félek, csak ózokodom. A pincének láthatatlan, de kézzel fogható hangja és szaga van; suttogó, titokzatos, enyhén dohos, nedves. A középső bolthajtáson gyér, ritkás fényvel pislog a húszas körte, az árnyékok zugokban rejtőzködnek, bujkáló neszezés, pincebogarak, ászkák, meztelen csigák mászkálnak, aprócska békák ugrálnak a homályban, kötényszámra hoztuk haza őket a körútról, hogy kipusztítsák a szúnyogokat, de csak hisztéria lett belőle. A pincelépcsőn valami nyúlós-nyálkás, csúszós bevonat. Én nem vagyok olyan erős, mint a testvéreim; nem verem meg a fél utca gyerekeit, mint a húgom, nem emlegetnek követendő példaként, mint a nővéremet, mindenben lemaradtam mögöttük, de makacs vagyok és kitartó, és fölcipelem a dinnyét.

Az apám fogja a fenőkövet, nagy, széles mozdulatokkal megélesíti a kést; roppan a dinnye, szinte magától hasad ketté, már a hangjából is tudjuk, hogy jó lesz. Ki kapja az első falatot, ki kapja a szívét? Az apám mutatja, és velem szá-

mol: mennyi a fele felének a fele ...így – látod - a levét is ki lehet inni a héjából. Az egész mosókonyha dinnyeszagú; csöpög, ragad a dinnyelé; az iszamós dinnyemag koromfeketén csillog a lángoló, hersegő pirosban; a dinnyehéj sötétzöldje mellett vékony, világító fehér csík, a húgom azt is megeszi. Csalódott vagyok és szomorú, értem már, hogy azért nem ehetjük szeletben a dinnyét, mint a képeken, mert úgy kárba veszne a leve.

Fojtott, nyomott a levegő, fülledt, párás a meleg, rég nem volt ilyen aszály. Az őszibarack egészen apró, megfeketedett, és elfonnyadt, jóformán megaszalódott a fán, a levelek fakón, kókadtan, mozdulatlanul csüngnek, a birsalma csak barna bundából áll, és hullik, a körte kukacos. A nagymama a kisszéken kuporog, és cu-

kordinnyét eszik kenyérrel. Az új tudás keserű csalódottságával, a fölismerés fájdalmával hozzá bújok. Belefúrom a fejem az ölébe, nem veszem észre, hogy hirtelen halálos csend ereszkedik le, hogy fenyegető, sötét árnyék borít be minket. Megdördül az ég, csattog, sistereg, villog az istennyila, döng, zúg, zeng, a mindenség. Jégeső. Borsó, galambtojás, tyúktojás. Kopog az udvar tégláin, visszapattan a kőkeményre száradt földről, nekicsapódik a falnak, pattog. Mint a puskaropogás. A nagymama fölugrik a kisszékről: Úristen, mi lesz most?!

Néma döbbenettel most én is ezt kérdezem magamban.

Szeged, 2012. szept. 19.

